

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Ambrosii Calepini Dictionarivm Vndecim Lingvarvm

Calepino, Ambrogio

Basileae, 1616

I ante T

[urn:nbn:de:bsz:31-107476](#)

Primum aderit significat similiter, quasi iterum idem. [IN aph
□ 14. 170 habet, englor, italior, scandinave. Gal. Ausl., semibabylonum,
parlementum, Ital. similitudine. Germ. Deutsches. Hispan. his-
pania, latitudinem. Polon. polska. Vngar. magyar, (magy) -
sang. Ang. Eng. sive L] Autor Donatus & Valli libro 2. ca.
pte 31.

Itér, iterum, secundam Prisc. & itineris, ab antiquo nominativo
Itiner, quo reseris uis sunt. [۷۷] dērōnī מְרָאֵת הַלְּהִלְלָה
לְהִלְלָה, alia h̄ilah, מְהֻדָּה, magna, id est erga. Gal. Chemis.
Ital. Camino, via, et. Germ. Um Gang oder Wägsfahrt. Hisp. Ce-
miso. Polon. Droga. Vngar. Ut. Ang. The way, a journey.]
Pilot in Mercator. Ergo inact meum exequi me lines? Vari.
Expectant innes longo lemnone levare. Genitivus erit ite-
ri, quāmvis hodie non sit in usu: legitur tamen ablūtus ite-
re apud Lucer. libro 3: Concubitus iter, & labefactos aere
multo. Dictum nes, ab eando, cuius latipinum est itum: si
ve ad hoc frequentativo, auctore Varione lib. de ling. Lat. 4. Est
autem iter idem sc̄re quod via, vel profectio ipsa, vel etiam
excavatione apud Terent. Ait tu tibi incommodum eveni-
st̄ sicut iter? Non heret Parmeno verbis dici potest, quantum
iter in ipsa navigare incommodum est. q̄ iter facere, idemq̄d,
elire, quod de iter tenere, n̄ s̄ id n̄ s̄ dicimus. Virgil. 1. Ae-
neid. Quōd tenens iter? Habere iter, idem quod iturum es-
seant, iter habeo ad Cæncrea. At viam facere, idemq̄d, non
est iter facere, sed aperte & munire viam. q̄ iter pro in-
cepto, desiliuit. Cicero. ad Q. Frat. libro 3: Quare ne-
que ego impediti Ciceronis iter atque illam disciplinam vo-
lo: & in se p̄t̄ magis illo declinatione genere duci & dele
etiam videatur: in quo quoniam ipsi quoque sumus, patia-
mus illam ut nostris itineribus: id est, nostris hoc genere
hicendi.

l'ero, et, pen. corr. ait p. Repero, resumio: quasi iterum aliquid
ago. [POTIN] huiusmodi. sed ad modum. Gal. Iterando & repetere quel-
quam rem de rebus. Ital. & fare, replicare. Ger. Wiederholen, wieder-
holen, das ist anheben. Belg. Weteren doen. Hisp. Repetir ale la
figura reg. iterum. Pol. Powtarzam. Vng. Ismer ebbi kezdm. An-
Tempo, te beginne agyne. J. Liv. lib. 1. ab Vrb. Resistere atque i-
terire pugnare subiicit. Iterare aequor, apud Horatium libro 1.
Cas. Ode 7. pro iterum navigare. Iterato ridiculum. Plaut.
Catin. Iterandum eadem illa mihi. Cic. ad Attic. lib. 12. Itera-
re campum, terram, agrum, pro iterum proscindere. Colum.
lib. 2. cap. 4. Sicut usq[ue]nois campi proscindi debent, post Idu-
menses Aprilis, quo tempore aquara aratu faciunt diebus in-
topolis circa solstitium, quod est nonum & octavum Ca-
lendas Iunias, iteratos esse oportebit: ac deinde circa Septem-
bra Calendas tenitos. Idem: Colles pinguis soli, &c. Februa-
rio ita cum proscindendi lune deinde de Apuli in medio usque in
solstitium iterandi, tertianandeque.

Videtur omnis f. r. Repetitio, relumptio. [תְּבֻנָה shibboleth]
accusat. Gal. Repens & repetitio de quibus obse. Ital. Il repete-
toe qualchefoi Ger. Ein wiederheruma Hisp. Oltra de repetir ale
legunda rex. Polon. Ponarzant. Vngar. Alegir delegant et
mondegala, nikkergal. Ang. Repetition eritang ag ayna. J. Cic. in
Orat. Itemque si quis verborum iterationes contemptiones
aliquam, & clamorem requirent, enunt ab hac summisione
orationis alieno. Iteratio, orationis bonus qua ager secundum
proscinditur apud Plin. lib. 18. cap. 20. Iteratio præterea se-
cunda olecum pressura dicitur, apud Colum. lib. 12. cap. 50.
Apud Gell. lib. 5. cap. 18. legitur iterare pro iteri facere. Sed co-
muni Senatoris qui Magistratum curulem non dum accep-
tent probus iteravisse in Curiam. Quo tamen in loco omnino
no legendum nro. traxisse.

1° iteratō, adverbium. Iterum. [Polon. *Poniam puer.* Vng. *Török.* Ang. *Again* cf. *soom.*] Iudiciorum Histor. lib. 5: *Quibus accitis iteratō prelibantur.*

I^r itinerariu^m, n. f. Descriptio itineris: hoc est, commentarius
earum rerum, quae in itinere acciderunt, & locorum per quae
iter est faciendum. [Adiutorij] Gall. Charta à voyage, l'île pour
montrer les chemins & distances de lieux. Ital. Carta del viaggio.
Ger. Ein verzeichnung oder beschreibung einer Reise oder Wallfahrt.
His. Libro de las leggi del camino. Pol. Opisjale drogi. Vngar.
Vonak mag irâza. Ang. A description of the way.] Adiuc exist Antonini itinerarium, de cuius ratione inscriptionis prouan-
tiandum puto.

I*tinerariū adjectū.* [Pol. Pedresi. Vt. VI. stra vole.] ut
Sumptus itinerarius. Lampridius in Commodo: Simulavit se
in Africam itinērū, ut sumptuā itinerarium exigeret: id est
viaticum, i^e 600.

Ptiniēr, netaris, d.p. Iter facio. [ΠΩΝ aris, idem regio, Gall. Voyager, Ital. Farrius, Germ. Reysse, wanderer. His. Hegermanns, Pol. Wędrzyk. Vn. Vianzlook. Ang. To take a journey.] Utinam hoc verbo Apul. & recentiores quidam. Alioqui apud

classicos scriptores non temere occurunt.
I'terum, adverbium, Ruris. [תְּדוּ בָּהּ וְאַזְכֵּר] Gal. Encor de
rechef, pour la seconde fois. Ital. Va altre volta, di nuovo, atdienat
German. Wideramt. Belg. Wederom. Hisp. La segunda vez
Polon. Zase. Ungar. Ismét, (anaz ysliré) Ang. Again, eßhan
no.] Virg. 4. Argloq. Atque iterum ad Trojam ie agnus militie
rur Achilles. Interdum significat secundum. [שְׁנִים] schenid
ini s'neim. Cic. lib. i. de Invent. Primo quidem decipi incô
modum est, iterum stultum, terrid turpe. Sic uictum Consul di
citus à Luris auctoribus qui alterum consulatum gerit, non
nunquam secundum Cösol, id quod ex Luvio & Cicerone piz
cipue conitat.

Ithyon, Graeci vocant ad naturam, & ad mores, &c ad omnem
confusitudinem accommodatum, CIC. 1. Offic.
Ithytherion, hedera apud Dio sc. lib. 2. cap. 199.

Iti dentros hippocampi apud Diöse lib. 4 cap. 49.
Primum ora corre Similiter, eodem modo, quasi iterum idem

Iridem per coru similes, eadem modo, quam iterum iuncti
per duas etiam respondeantur. Gal. Parvulum similabilius
ita. Medioamplius, sicutim parvum. Ger. Augusti Bel. Dif-
fusores. His. Otia et res de sompliciter. Pol. Taks. Vn. A. 70.
Zeppe. An. 16. affit the same fort. lykens. J. Tet. And. Ibo ad conni-
tione huc eadem quæ ubi dixi, dicam iterum illi. Suetonius
de August. Centurione. statio deferta, itidem ut manipula-
res, capitali animadversione punivit.

Pro. onis, f.c. Protectio, actus cundi. [גָּדְלֵה בַּתִּים] hal-
ebba, regne. Gal. partemque, alter. It. 21. L. amare, si partisi. Germ.
Ein gung, em wandlung. Hisp. Audaciosa, perisida. Pol. Chodzien-
Vn. Mauel. An. A. yang, a walking. 3) Tcr. Paorm. Hacceine etan
lascivus, coquens & coruaciones diutinx L. emini?

¹ Itus, us, & Ilio. [Vn. Monet.] Suetonius in Tiberio 1. cap. 18
- & reditu suo suscipio passus. V

Itrion, panis placentarius, qui constat sesamo, melle & cunctis

Itus, us, verbale. Vide E.O.

I ante V.

IV. In noctis antiquorum, vel IIII. quatuor. I. V. Iesus vir. IVD
Iudicium. IVN O. N. ET T. PROSER. Iunoni & Proserpinæ
IV R D. Iurisdictio. IV V. Iournalis, vel Iuuentus.
Iulbæ, arum, Et. Crines animalium à collo pendentes. [xviii]
Gall. Les crins. Ital. Crini. Ger. Die Mähne oder tanach Haßbeard
an den Thieren als Besserthummen. His. Larvætus et crines. Po
Græca. Ungar. Szerecs, nyakas, valószép. Ang. The mane of a
horse, or other beastie. J. Plin. lib. 10. cap. 61. Equorum iubas tor
dere precipiunt. Cesari. bel. Gall. Equeorum iubas sublevar
ni. lib. 8. cap. 16. Leonis processio genetolitas tunc, quia

Plin.lib.8.cap.16: Leonis præcipua generatæ tunc, quæ
colla armosq; vestitus jubar.
libardus, a. um. Quod jubar habet [ ] ^{marcas} iugis, è ^{marcas} iugis,
sic. Gal. Cœs. m. a. et crin. Ital. Zeggerius, du ha crin. Ge-

*vers. Gal. Cuius qui a deo eritis. Ital. Zec. 8, 12, in ha. mis. Quod
Das tang Heilbar bat. His cosa con aquelas eritis. Pol. Optime
fis. Vng seruay. An. That hath a mane. I. Und lubati leonis
dicuntur, qui iubas habent, ad differentiam eorum, qui iuba-
non habent. Zec. 8, 12, lubati angues ad est. cristati. & cervi
cibus erexit. Plaut. in Amphit. Devolant angues iubati deo-
sum in implorium duo.*

Iudicari, artis, penitentia, &c. ex proprie cu spatiu de sonum, ad
syntagma, habitarum quandam similitudinem referunt. [ANNO] 1700. iubile
775. usque ad eam. Gal. Luce & resplendens, cum de soli & respon-
so. Ital. Lo splendor del sole & d'altra stella. Germ. Der Stern en
ganz der Sonnen. Sternus, oder auch anderes ding. Hispan.
La claridad del sol o otras estrellas. Polon. Gwiazd od słońca al-
gma. Vn. Pomy, resplodit. Ann. The brightness of the sunne or star-
re. IV. 15. & Auct. portus iubare exorno delecta juventus. H.